

ยุทธศาสตร์ความเท่าเทียมทางเพศ GMS

บทสรุปผู้บริหาร

แผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS) เป็นเวทีความร่วมมือระดับภูมิภาคที่ริเริ่มในปี ๒๕๓๕ มีประเทศสมาชิก ประกอบด้วย ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม แผนงาน GMS ส่งเสริมและสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ และให้ประโยชน์แก่ประชาชนของประเทศสมาชิก GMS

ความสำเร็จที่สำคัญในด้านการบูรณาการภูมิภาคและการริเริ่มของระเบียบเศรษฐกิจได้เกิดขึ้นภายใต้แผนงาน GMS ในบริบทของการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างแข็งแกร่ง โดยในปัจจุบัน แผนงาน GMS ได้สนับสนุนการวางรากฐานที่ดีให้แก่ความร่วมมือด้านการตอบสนองต่อความท้าทายจากโรคโควิด-๑๙

กรอบยุทธศาสตร์แผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง พ.ศ. ๒๕๖๓ (GMS 2030) จะเสริมสร้างความร่วมมือระดับภูมิภาคที่มีการขยายขอบเขต และส่งเสริมการแบ่งปันประโยชน์อย่างเท่าเทียมของการบูรณาการภูมิภาค โดยเฉพาะในช่วงที่เริ่มฟื้นตัวจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ทั้งนี้ หากการดำเนินการดังกล่าวทำให้เกิดประโยชน์อย่างครอบคลุมแล้ว ความเท่าเทียมทางเพศก็เป็นประเด็นสำคัญที่ต้องคำนึงถึงเช่นกัน โดยความเท่าเทียมทางเพศนั้นมีความเชื่อมโยงอย่างลึกซึ้งกับการพัฒนา ความมั่งคั่ง และความยั่งยืน โดยถ้าหากไม่มีการมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมของผู้ชายและผู้หญิง แผนงาน GMS จะไม่สามารถพัฒนาไปอย่างยั่งยืนและเติบโตอย่างครอบคลุมได้ ดังนั้น ยุทธศาสตร์ความเท่าเทียมทางเพศ GMS นี้ ได้ถูกออกแบบมาเพื่อสนับสนุนเป้าหมายกรอบยุทธศาสตร์ GMS พ.ศ. ๒๕๖๓ ในการแบ่งปันประโยชน์อย่างเท่าเทียม โดยการแสวงหาโอกาสเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศให้ก้าวหน้ามากขึ้นภายใต้กิจกรรมต่าง ๆ ของแผนงาน GMS

แนวทางระดับภูมิภาคเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศให้ก้าวหน้าขึ้นใน GMS จะช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของแต่ละประเทศในด้านความเท่าเทียมทางเพศ ในขณะที่ทุกประเทศสมาชิก GMS ได้มีความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนประเด็นความเท่าเทียมทางเพศ และหลายประเทศได้รับรองยุทธศาสตร์ความเท่าเทียมทางเพศแล้ว แต่ยังคงมีความไม่เท่าเทียมทางเพศปรากฏอยู่ในอนุภูมิภาค และถึงแม้จะมีความก้าวหน้าที่สำคัญในด้านข้อกำหนดโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณสุข แต่อัตราการเสียชีวิตของทารกและสัดส่วนการเสียชีวิตของมารดา ยังคงสูงอยู่ รวมทั้งการขาดการเข้าถึงบริการสาธารณสุขและการวางแผนครอบครัว และอัตราความรุนแรงทางเพศก็ยังคงปรากฏอยู่เช่นกัน ทั้งนี้ บรรทัดฐานทางสังคมของภูมิภาคที่มีอยู่อย่างต่อเนื่องนั้น ได้กำหนดบทบาทภายในประเทศในด้านการดูแลเด็กและการบริหารจัดการครัวเรือนสำหรับผู้หญิง และการทำงานเชิงเทคนิคหรือการจ้างงานในรูปแบบปกติสำหรับผู้ชาย โดยบรรทัดฐานเหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากและกว้างขวาง การประเมินความเท่าเทียมทางเพศใน GMS ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อให้ข้อมูลประกอบแก่ยุทธศาสตร์ความเท่าเทียมทางเพศ โดยการประเมินนี้ได้เปิดเผยถึงช่องว่างระหว่างเพศในการได้รับการศึกษา และการมีจำนวนที่มากเกินไปของผู้หญิงในการจ้างงานนอกระบบ โดยสัดส่วนการเสียชีวิตของ

มารดาและอัตราการเสียชีวิตของเด็กที่สูงในหลายประเทศ ชี้ให้เห็นถึงช่องว่างในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขสำหรับผู้หญิง อีกทั้งการประเมินยังพบว่า ความไม่เท่าเทียมทางเพศถูกรวมเข้ากับการจัดหมวดหมู่ทางสังคมอื่น ๆ ซึ่งไม่จำกัดเฉพาะความพิการ อายุ สถานที่ หรือรสนิยมทางเพศ

นอกจากนี้ ยังพบประเด็นความท้าทายร่วมจำนวนมากใน GMS ที่กีดกันปัจเจกบุคคลจากการได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากโอกาสทางเศรษฐกิจ โดยความท้าทายเหล่านี้ไม่เพียงแต่เป็นอุปสรรคต่อการเติบโตและความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจในระดับประเทศเท่านั้น แต่ยังเป็นอุปสรรคในระดับภูมิภาคอีกด้วย ในโอกาสนี้ แผนงาน GMS ในฐานะเวทีที่เป็นเสรี ให้แนวคิดที่หลากหลายสำหรับประเทศสมาชิก GMS และผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ รวมถึงหุ้นส่วนการพัฒนา เพื่อแบ่งปันประสบการณ์ในด้านแนวปฏิบัติและนโยบายการตอบรับทางเพศสภาพ และพัฒนาข้อริเริ่มระดับภูมิภาคใหม่

ยุทธศาสตร์ความเท่าเทียมทางเพศของ GMS มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ ได้แก่

(๑) ปรับปรุงวิธีการที่มีอยู่และพัฒนาแนวทางด้านนวัตกรรมสำหรับกิจกรรมกระแสหลักด้านเพศสภาพเพื่อเสริมสร้างการเข้าถึงและการมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมในโอกาสที่เกิดจากแผนงาน GMS

(๒) ส่งเสริมการดำเนินงานในระดับอนุภูมิภาคเพื่อระบุอย่างชัดเจนถึงอุปสรรคทางเพศสภาพที่กระทบต่อการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ของปัจเจกบุคคลในทุกช่วงอายุ

(๓) ระบุถึงบรรทัดฐานทางสังคมในวงกว้างที่ทำให้คนกลุ่มหนึ่งเสียเปรียบคนอีกกลุ่มหนึ่ง

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เหล่านี้ ยุทธศาสตร์ความเท่าเทียมทางเพศ GMS จึงได้ระบุประเด็นแรกเริ่มต่าง ๆ สำหรับความเป็นกระแสหลักทางเพศสภาพในระดับที่ต่างกันสามประการ คือ แนวคิด ภาคส่วน และโครงการที่บูรณาการกันตามชุดหมวดหมู่ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์แผนงาน GMS พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเด็นเชิงบูรณาการ ยุทธศาสตร์ความเท่าเทียมทางเพศฯ ระบุถึงประเด็นดังต่อไปนี้ การประสานเศรษฐกิจมหภาค การเคลื่อนย้ายแรงงานและการโยกย้ายถิ่นฐานอย่างปลอดภัย การศึกษาและทักษะเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล ความรุนแรงทางเพศถูกรวมเป็นประเด็นเชิงบูรณาการ การรับทราบถึงอุปสรรคสำคัญอย่างความรุนแรง ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเต็มที่ของผู้หญิงในประเทศสมาชิก GMS

ประเด็นเชิงบูรณาการจะถูกรับรองเป็นประเด็นคาบเกี่ยวระหว่างเสาความร่วมมือภายใต้กรอบยุทธศาสตร์แผนงาน GMS พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบด้วย ความเป็นชุมชน ความเชื่อมโยง และความสามารถในการแข่งขัน

ความเป็นชุมชน แผนงาน GMS จะส่งเสริมความช่วยเหลือที่เฉพาะเจาะจงเพื่อเสริมสร้างการตอบรับทางเพศสภาพของบริการสาธารณสุข แผนงาน GMS จะยังคงอำนวยความสะดวกการแบ่งปันองค์ความรู้และสนับสนุนแนวทางการตอบรับทางเพศสภาพเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการส่งต่อและการรักษาโรครวมถึงโรคโควิด-๑๙ ปฏิบัติการระดับภูมิภาคเพื่อส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมและเน้นย้ำการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้หญิงในคณะกรรมการตัดสินใจในประเด็นต่าง ๆ ระดับภูมิภาค และปูทางสำหรับการฝึกอบรมผู้หญิง

ความเชื่อมโยง แผนงาน GMS จะช่วยส่งเสริมการขนส่งที่เหมาะสมกับเพศสภาพ และโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน ผ่านการพิจารณาหรืออย่างมีส่วนร่วมและรูปแบบที่มีการออกแบบให้ตอบรับกับเพศสภาพ การเน้นย้ำอย่างเจาะจงจะถูกตั้งอยู่บนการเชื่อมโยงประชาชนมากขึ้นเพื่อไปสู่โอกาสในระเบียบเศรษฐกิจ เนื่องจากการทำให้ความเท่าเทียมทางเพศมีความก้าวหน้าจะช่วยเสริมสร้างการบูรณาการภูมิภาค แผนงาน GMS จะช่วยสนับสนุนการฝึกอบรมเชิงเทคนิคเพื่อเพิ่มโอกาสการจ้างงานของผู้หญิงในสาขานี้ รวมถึงดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้และส่งเสริมข้อริเริ่มต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) ที่นำโดยผู้หญิง

ความสามารถในการแข่งขัน แผนงาน GMS จะส่งเสริมการพัฒนาของการประเมินทางเพศสภาพ เพื่อแสวงหาความต้องการของผู้ประกอบการหญิง และสนับสนุนผู้ประกอบการหญิงเพื่อขยายธุรกิจผ่านการฝึกอบรมเชิงแนวคิด การประชุมเชิงปฏิบัติการ และกิจกรรมสร้างเครือข่าย โดยการฝึกอบรมจะถูกดำเนินการสำหรับแรงงานหญิงในห่วงโซ่มูลค่าภาคการเกษตรและธุรกิจการเกษตรเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการและปฏิสัมพันธ์ในกระบวนการการตัดสินใจ สำหรับด้านการท่องเที่ยวและการพัฒนาเมือง แผนงาน GMS จะสนับสนุนกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะและศักยภาพ ความเป็นผู้นำ และความเป็นผู้ประกอบการของผู้หญิง

กรอบการลงทุนในภูมิภาคแผนงาน GMS ในฐานะแกนกลางของแผนงานฯ จะบรรจุการให้ความสำคัญด้านความเท่าเทียมทางเพศในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการต่าง ๆ ของแผนงาน

เพื่อที่จะดำเนินยุทธศาสตร์ความเท่าเทียมทางเพศ GMS นั้น โอกาสเพื่อทำให้ความเท่าเทียมทางเพศมีความก้าวหน้าในทางที่ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงด้านการเปลี่ยนผ่าน จะถูกส่งเสริมผ่านกลไกความร่วมมือที่แผนงาน GMS ได้ดำเนินการด้วยความสำเร็จจุล่งจนถึงปัจจุบัน ประกอบด้วย (๑) การหารือเชิงนโยบายในการประชุมและการเสวนาเชิงแนวคิด การประชุมสาขาต่าง ๆ กับคณะทำงาน GMS และผ่านการก่อตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจด้านความเท่าเทียมทางเพศที่ได้รับการเสนอขึ้น (๒) การเสริมสร้างศักยภาพ (๓) ผลิตภัณฑ์ด้านความรู้ และ (๔) โครงการนำร่อง โดยกลไกเหล่านี้จะถูกส่งเสริมโดยหุ้นส่วนต่าง ๆ พร้อมด้วยภาคเอกชนและหุ้นส่วนการพัฒนา นอกจากนี้ ตัวชี้วัดด้านความเท่าเทียมทางเพศจะถูกบรรจุในกรอบผลลัพธ์ของกรอบยุทธศาสตร์ GMS พ.ศ. ๒๕๗๓ เพื่อเสริมสร้างการบูรณาการด้านความเท่าเทียมทางเพศให้ครอบคลุมแผนงาน GMS โดยรายการตัวชี้วัดที่มีความเป็นไปได้ถูกระบุไว้ในภาคผนวกของยุทธศาสตร์นี้